

PO SVETU

SEJNI LAHKO GOVORI. V zadnjem času se je predsednik Segnjih zdravstveno stanje zboljšalo. Tako se mu je tudi vrnil dar govora. Čeprav predsedniku ne teče beseda še gladko, težava občuti se pri pregibanju desnih udov. Bolnik se lahko hrani redno. Predsednika republike je zadela duha bolezen pred 35 dnevi, le njegova krepka narava je kap v glavnem že premagala. Vsi državljani mu želijo, da bi čimprej popolnoma ozdravel.

ITALIJSKO - AVSTRJSKA POGAJANJA O JUŽNEM TIROLU. Najnovejši atentati na Južnem Tirolskem niso motili potreba italijansko - avstrjskih pogajanj v Ženevi, ki sta jih vodila zunanja ministra Saragat in dr. Kreisky. O rezultatu teh pogajanj, ki so se oslanjala na predloge mešane italijansko-avstrjske komisije, se ni uradnih podatkov. Po svojem povratku v Rim se je zunanji ministar Saragat sestal s podpredsednikom klada socialistom Nenni-om Rime. Ključna "Messaggero" pripominja, da je Saragat izjavil, da mora strokovnjaki (v mešani komisiji) pri svojem delu omogočiti, da obe strani ostanejo pri svojem načelnem stališču: "Agencija democratica", ki jo izdajajo socialisti, demokrate, katerim pripada tudi Saragat, je v tej zvezi objavila, da je ministar s tem hotel reči, da mora pravna osnova, ki jo ustvarja sporazum De Gasperi-Gruber, ostati neizpremenjena. Ta sporazum je namreč še vedno v veljavi. Agencija pravi dalje, da Italijani zagovarjajo gledišče, da so italijanske oblasti ta sporazum spoštovali v celoti, medtem ko so Avstrijci nasprotno mnenja. Vse kaže, da ne bo zlahka došlo do sporazuma!

AMPLATZ UBIT. V zadnjem času so se atentati na Južnem Tirolskem postrlil. Prišlo je do spopada na karabinjerjeva tu na vojsko. Pri streljanju na nekoga karabinjersko postojanko v planinah je bil ubit en karabinjer. Pozneje so v neki zapušeni točki ležali v Pesirski dolini (Passierertal) našli ubitega 33-letnega Aloisa Amplatza, ki ga imajo poleg Georga Klotza za najverjetnejša atentatorja. Kdo je Amplatza ubil ni mogoče razbrati iz uradnih poročil. Italijanski listi domnevajo, da gre za medsebojno obratovanje med samimi Tirolci. Klotza naj bi bil skupaj s Klotzom, ki pa se je nato zbežal v Avstrijo. Avstrjski orožniki so Klotza aretirali blizu Imsta, v bližini Brunckna je prišlo zvečer 9. septembra do novega atentata. Bomba je vrgla v zrak vojaški kamionček, v katerem so se vozili karabinjerji; pri tem je bilo ranjenih pet karabinjerjev.

KONGRES KRŠČANSKIH DEMOKRATOV. V soboto se v Rimu začne kongres krščansko-demokratske stranke, ki se ga udeležilo 705 delegatov iz vse Italije. V stranki ji je zdaj organiziranih 1 milijon 600.000 Italijanov. V političnih krogih pričakujejo sklepe kongresa za veliko napetost. Na kongresu se bosta gostova zopet spoprijeli dve glavni struji, ki se ločijo od stranke in desno. Na desnem krilu se v zadnjem času močno uveljavlja zlasti Scelba. Levico vodi predvsem Fanfani, čeprav nasprotuje sedanji vladi levega centra, to je koaliciji med krščanskimi demokrati, socialisti, republikanci in socialistni demokrati, bolj iz osebnih razlogov kakor iz načelnih. Vsaj nasprotniki mu to očitajo.

SPOLOVINARSTVO ODPRAVLJENO. V poslanski zbornici se bo v soboto zaključila razprava o novem kmetijskem zakonu, ki bo odpravil spolovinarstvo. Člen 17, ki določa, da se spolovinarstvo v Italiji odpravi, je poslanska zbornica že odobrila; za to ni dvoma, da bo zakon v celoti izglasovan, in sicer že to soboto.

TUOMOIOJA UMRL. V Helsinkiju je umrl poslanik Sakari Tuomioja, ki ga je v Ženevi za časa njegovega posredovanja za reševanje ciprškega vprašanja zadel kap 16. avgusta. To nalogo mu je zaupal glavni tajnik Organizacije Združenih narodov U. Tant. Njegov izvrševanje je bilo izredno naporno, kar je gotovo vplivalo tudi na zdravje Sakari Tuomioja. Rajni je bil končan 53 let star. Leto 1948 je postal guverner Mednarodne banke za obnovu in razvoj, pozneje je tudi Mednarodnega denarnega sklada. Nato je bil ministar za industrijo in trgovino.

«OČE, ODPUSTI JIM». Pod tem geslom je bila te dni v Ottobrenu na Gornjem Bavarskem nenavadna svečanost. Prost katedrala v Coventryju na Angleskem, mestu, ki so ga med prvimi uničili Hitlerjevi bomoni, ki med zadnjo svetovno vojno, je izročil opatu benediktinskega reda križ, napravljen iz žebelja, ki so ostali od križa po popolnem uničenju katedrala za časa bombardiranja Coventryja. Ta obred, kateremu sta prisostvovala tudi predsednik Zahodne Nemčije Luebeck in angleški ministar za trgovino Heath, naj bi bil v spravo angleških in nemških naroda. Mesto Ottobrenu so ustanovili benediktinci pred dvajsetimi stoletji. K pokristjanjenju Nemčije so v veliki meri pripomogli tudi be-

MEDNARODNA TRGOVINA

Vrsta jesenskih velesejmov

V nedeljo 80. dunajski velesejem

V nedeljo se prične 80. mednarodni dunajski velesejem. Na sejmu sodelujejo podjetja iz 26 tujih držav, in sicer skupno 2098 podjetij, medtem ko je avstrjskih 2725. Afriške države v razvoju kažejo tudi za dunajski sejem čedalje večje zanimanje, tako letos prvič prisostvujejo afriški državi Kongo in Sionokosa obala. Kolektivnih razstav je 18, med temi tudi Italije, Jugoslavije in Češkoslovaške. Italijansko razstavo je organiziral Inštitut za mednarodno trgovino ICE, jugoslovansko pa Inštitut za gospodarsko propagando v tujini, ki je dodeljen Zvezni gospodarski zbornici Jugoslavije. Sejem traja do 20. septembra.

Sejma se bo udeležilo tudi posebna tržaška delegacija.

Velesejem v Leipzigu odprt

Letošnji jesenski velesejem v Leipzigu je odprl ministar za trgovino Demokratične nemške republike Julius Bakow. V svojem govoru je pozval zahodne dežele, naj v Zahodni Nemčiji odprejo trgovinska predstavništva (misije). Vzhodnonemška vlada ne vidi razloga, zakaj ne bi zahodne sile tega storile. Njihovo ravnanje je toliko bolj nerazumljivo, ker poslujejo takšna trgovinska predstavništva zahodnih držav v vzhodnonemških državah.

Jesenska razstava je na razstavišču, ki obsega 125.000 kvadratnih metrov. Na njej razstavljata 6500 tvrdk iz 58 držav. Med temi je iz Zahodne Nemčije 533 podjetij in 74 iz zahodne Berlina. Na spomladanskem sejmu je razstavljalo 8500 tvrdk iz 64 držav, iz Zahodne Nemčije in zahodne Berlina 820.

Mattarella v Brnu

Mednarodnega sejma strojegradnje v Brnu (od 6. do 20. septembra) se je v sredo udeležil tudi italijanski ministar za zunanjo trgovino Bernardino Mattarella. Na poti sta ga spremljali glavni ravnatelj dr. Beniamino Miozini in glavni inšpektor dr. Carlo Gramaglia, hkrati pa tudi predstavniki zunanje ministrstva. Italijanski gostje bodo imeli s predstavniki vlade in češkoslovaškega gospodarstva večne razgovore. Nastanek se bo v zgodovinskem gradu »Zbraslav«, kjer je nameščena tudi galerija umetniških del in kjer so nedavno sprejeli tudi predsednika ZSSR in Kito Hruščova.

JESENSKI SEJEM V GRADCU

V Gradcu (Avstrija) bo od 3. do 11. oktobra mednarodni jesenski sejem. Posvečen bo turizmu, saj bodo na njem prikazali najodobnejšo opremo za botele v turističnih središčih. Med drugim bodo razstavili pohištvo, posteljino, mehanizirane kuhinje, telefonske naprave, naminirane servise, avtomatske aparate za razdeljevanje cigare, pa tudi sadne sokove in tipična vina, šampanjce ter likerje iz Avstrije in drugih držav. Graškega sejma se udeležijo vsako leto povprečno 1.400 razstavalcev, obišče pa ga kakih 250.000 oseb. Letos bodo imele kolektivne razstave Jugoslavija, Češkoslovaška, Romunija in Madžarska, sodelovali pa bodo na sejmu med drugimi tudi Američani in Nizozemci.

Razstava gradbenih strojev v Moskvi

V Moskvi so te dni odprli mednarodno razstavo gradbenih strojev (tudi strojev za gradnjo cest) v prisotnosti predstavnika Hruščova. Razstave se je udeležilo 19 držav, med temi tudi Italija. V trenutku, ko se je Hruščov ogledoval angleško razstavo, je planil proti rje, mu neznani mladenič, ki mu je hotel sporočiti neko svojo osebnostno prošnjo. Hruščov mu je od-

nediktinski, ki so prav tako ustanovili mesto Coventry za časa vladanja sv. Bonifacija.

POSKUS DRZAVNEGA UDARA V IRAKU. Iz Jeruzalema poročajo, da je bil pretkali petek v Iraku izvršen poskus državnega udara proti predsedniku Arefu v njegovi odsotnosti. Ta je bil namreč na konferenci arabskih držav v Aleksandriji (v Egiptu). Uporniki naj bi bil izdal neki oficir, ki ni bil zadovoljen s mestom, ki so mu ga določili v primeru, da državni udar uspe. Zaroto naj bi bil vodil bivši letalski general Abdel Harim Nazrat, ki živi v izgnanstvu v Siriji. General je pristal vsearabske socialistične stranke «Baath». Na konferenci v Aleksandriji je Aref potegnil z Naserjem glede zahteve, naj bi Libanon, Jordanija in Sirija privolile na nastanitev egiptovskih čet. Te naj bi nastopile proti Izraelu v primeru napada. Predstavniki ostalih držav so bili proti temu predlogu.

vrnil, naj svoje želje sporoči v posebnem uradu, ki je temu namenjen v Moskvi).

UVOZ BOLGARSKEGA SIRA

Ministrstvo za zunanjo trgovino je sklicujoč se na italijansko-bolgarski trgovinski protokol od 25. februarja letos odredilo, da lahko domači operaterji do konca letošnjega leta uvozijo iz Bolgarije za 70 milijonov lir sira vrste Emmenthal. Sir naj bo vsaj 4 mesece uležen, vsebuje pa naj najmanj 45 odst. masno-be. Uvoz sira kot protuteže za izvoz italijanske vina v Bolgarijo. Vrtil se bo s carinskimi pregledom (dogana controllata) čez carinarno v Trstu (v vrednosti 30 ml. lir) in Bariju (40 ml. lir). Niso dovoljene prenočitve.

JAPONCI IZVAŽAJO PŘEVEČ TRANZISTORJEV

Japonska je lansko leto izvažala za 156 milijonov dolarjev prenosnih radijskih aparatov — tranzistorjev. V zadnjem času so nastale v zvezi s tem precejšnje težave. Med japonskimi proizvajalci se je vnela neizprosna konkurenca, zaradi česar so se izvozne cene znatno znižale. Za to nameravajo zdaj popolnoma preurediti sestavo izvoza, da bi se cene spet povrnila na običajno ravno. V ta namen bodo najprej zmanjšali izvoz.

IŽVOZ POLJSKIH KONJŃ

Lansko leto je Poljska izvažala 1.800 konj za šport in za plembe ter 35 tisoč konj za zalogo. Vrednost izvoženih konj je presegla 9 milijonov dolarjev. Konje za zakol so med drugimi nabavile tudi Italija, Francija, Svica, Belgija in Nizozemska, prvič pa je lani uvozila nekaj poljskih konj tudi Japonska.

Svetovna proizvodnja papirja

Lani je svetovna proizvodnja papirja in lepenke dosegla vrhunec — 95 milijonov 159.000 ton. Največji proizvajalec so Združene ameriške države, kjer je proizvodnja dosegla 38,241.000 ton. Dobre papirja Združenih ameriških držav predstavljajo zdaj približno eno tretjino svetovne proizvodnje, pred desetimi leti so ZDA dobavljale še polovico vse svetovne proizvodnje. Na drugem mestu je Kanada z 8.940.523 tonami, nato Japonska (7.017.956), Velika Britanija (4.619.555), Sovjetska zveza (4.226.640), Zahodna Nemčija (4.123.902) ton.

Lani je znašala svetovna poraba papirja 27,5 kg na osebo. Po uporabi papirja lahko tudi presojamo življenjsko raven prebivalstva. Kjer je življenjska raven visoka, se poraba papirja dviga; kajti za tisk knjig, časnikov, za embalažo pa tudi za zdravstvene namene potrebujejo bogatejše države čedalje več papirja.

VZHODNONEMSKA MORNARICA

Vzhodnonemška mornarica se je v zadnjem času povečala za novo enoto, ki jo so Nemci nabavili na Norveškem. Gre za tovrstno motorno ladjo »Rhodens«, kakor se zdaj imenuje. Rostocka družba Seerederei iz Rostocka razpolaga danes z 87 ladjami za prevoz suhoga tovara, dve ladiji imata hladilne naprave, 11 je petrolejskih ladij.

Na zagrebškem velesejmu

(Nadaljevanje s 1. strani)

STOLETNA TRADICIJA

To je vsekar ena izmed važnih vlog zagrebškega velesejma, ki jo Zagreb lahko opravi la tudi zaradi svoje tradicije kot mednarodno tržišče, saj je v Zagrebu minilo že kar stoletje, odkar je bila v Zagrebu leta 1864 organizirana prva gospodarska razstava, ki je predstavljala preokret od tradicionalnih srednjeevropskih sejmov k sodobnemu sejemskemu poslovanju. Na podlagi tega dolge izkušnje je bilo leta 1909 ustanovljena sodobna sejemška ustanova pod imenom »Zagrebski velesejmi«. Letošnji velesejem je povrsti 67. Pravzaprav je bil prvi srednjeveški letni sejem v Zagrebu že leta 1094.

Zagreb privablja od leta do leta čedalje več tujcev in obiskovalcev ne samo kot sejemsko središče, temveč tudi s svojimi drugimi zanimivostmi. Tu so muzeji, galerije, arhivi in razstave, in to ne samo v samem središču mesta, temveč tudi v okolici. Do teh vodijo sodobne asfaltirane ceste. Naj omenimo samo Lukavec, Brezovica, Novi dvori, Mokrice itd., ki razpolagajo tudi s primernimi gostinskimi obrati. Poleg teh kulturnih interesnosti je treba omeniti še razne »športne reditve«, ki prav tako privabljajo obiskovalce. Zato domnevajo optimisti, da utegne Zagreb to jesen obiskati okrog 2 milijona gostov.

Minister Mattarella na sejmu

Na zagrebškem sejmu je bil pretekli ponedeljek dan Italije.

Jaje je že preveč

Tudi na svicarskem trgu vlada preobilica v pogledu jajc. Pravzaprav mora vlada umetno vzdrževati sedanjo raven cen jajcem. V prvem polletju sta ustanovi SEG in GELA odkupili več jajc, kakor jih lahko prevzame domači trg, to je prvva 69,7 milijona (v prvem polletju lanskega leta 67,3), druga ustanova 22,4 (lani 20,6) milijona komadov. Ustanovi bi smeli prevezeti le toliko jajc, kolikor jih lahko razpečeta na domačem trgu in kolikor jih jima izročijo uvozniki iz tujine, ki so dolžni prevezeti določeno količino domačih jajc. V resnici sta ustanovi prevzele 6,3 milijona jajc več kakor bi bilo to dopustno. K temu je treba dodati še količine, ki se prodajajo na prostem trgu. Država je februarja 1954 dovolila poseben kredit v znesku 850.000 frankov, da bi pripomogli k razpečanju prevelikih količin, ki so se nabirale v skladiščih. S pomočjo še drugih prispevkov so lahko jajca razpečali po ceni, ki je bila od enega do dveh ravnov (stotink) višja, kakor bi bila sicer čista trgovalska cena. Doležljaj so se potrošili 615.000 frankov raznih kreditov, dovoljenih v ta namen. V poletnih mesecih je bila izobilica jajc še večja. Svica je v prvem polletju omejila uvoz jajc iz vzhodnih držav. Pajovalo je še tudi vprašanje, ali ne izvajajo morda nekatere države pri izvozu jajc »dumpinga«. Seveda neče Svica prestopo nastopiti v tem pogledu, ker se boji, da bi utegnili pokvariti konjunkturo za izvoz švicarskih živil v razne države, kakor sira, plemenske žilvine, sadja itd.

JAJCNI TRG IN EGS

Zahodnonemški tisk poroča, da se bodo jajca za potrošnika pocenila glede na to, da je komisija Evropske gospodarske skupnosti znižala pristojbino (carino) na uvoz od 60 na 30 pfeningov pri kg. Evropska gospodarska skupnost je uvedla to posebno pristojbino, da bi zavarovala nekatere članice EGS, ki proizvajajo v velikih količinah jajca, pred previsokim uvozom iz Danske, Poljske in Argentine. To znižanje pristojbine bo šlo torej v prid državam, ki ne pripadajo k Evropskemu skupnemu tržišču in izvažajo jajca. Sicer uvoz iz teh držav upada iz leta v leto. V gospodarskem letu 1953/54 so članice Evropske gospodarske skupnosti uvozile samo še 1 milijardo jajc, leto poprej okoli 3 milijarde jajc. Uvoz iz države EGS iz držav izven nje predstavlja danes na trgu EGS samo še 2 odst. Aako pojde razvoj v tej smeri, bodo države EGS prevzemale še prav malo jajc iz držav izven Evropske gospodarske skupnosti. Zaradi uvedbe omejenih posebnih pristojbin (carin) na uvoz iz tretjih držav se namreč naglo razvija domača proizvodnja jajc. Nekaj zahodnonemskih listov pisar, da utegne omejevanje uvoza jajc iz Danske imeti tudi politične posledice.

Premogovniki se boje mile zime

Iz Luksemburga poročajo, da je v državah Evropske skupnosti za premog in jeklo na zaloh, 5,5 milijona ton črnega premoga. V krogih visoke ob-

Zahodnonemski kapital v tujini

Muenchen, septembra. — Po drugi svetovni vojni je bila nemška imovina v tujini vedno manjša in v tujini vedno manj zaplenjena s strani zaveznikov. Takrat je bila ta ocena na okoli 16.000 milijonov mark. Na koncu lanskega leta pa je bilo zabeleženo, da so zapadnonemski državljani in podjetja investirali v tujini za okrog 9600 milijonov mark.

Nasprotno kot bi lahko mislili, pa so v zadnjih letih zapadni Nemci več investirali kapitala v državah članicah EFTA kot pa EGS. V tem času je bilo namreč v državah, ki so veljale njene v EFTA investiranih za 1520 milijonov mark, 2225 milijonov mark v drugih industrijsko razvitih državah in le 1170 milijonov mark v državah Evropske gospodarske skupnosti. V izvenevropskih se gospodarstvom nerazvitih držav pa je bilo investiranih 634 milijonov mark, od teh pa okrog 382 milijonov mark v afriških državah v Severni Ameriki pa so te investicije dosegle okrog 1140 milijonov mark.

Načrti ENI za Jugoslavijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Oddelek za načrtovanje SNAM pri ustanovi ENI bo na naročilo jugoslovanske družbe Biljana izdelal načrt za gradnjo kemično-petrolejskega koncerna v Skopju. Med drugim gre za postavitev tovarn za izdelovanje plastičnih mas in sintetičnih vlaken. Vrednost koncerna naj bi znašal več desetih milijonov dolarjev. Družba Biljana je SNAM v preteklosti poveljala izdelavo načrta za tovarno dodelcenzola v Skopju, je prejel pa je SNAM sestavil načrt za čistilnico na Reki in v Bosanskem Brodu.

ITALIJANSKI GRADBENI STROJI ZA JUGOSLAVIJO

Delniška družba Carlo Pesci — Compagnia Macchine Agricole Industriali iz Centa bo dobavila ljubljanskemu podjetju »Agrotehnik« 97 strojev za gradbena dela v skupni vrednosti 160 milijonov lir f.o. meja. Omenjena družba proizvaja tudi kmetijske stroje.

Družba Officine Meccaniche Marini iz Ravenne je prodala zagrebškemu podjetju »Gramat« za nad 240 milijonov lir strojev za cestna dela.

ITALIJANSKA OPREMA V AFRIKO

Družba Mazzoni Costruzioni Meccaniche iz Busta Arsizia je prodala Maroku tovarniške naprave za izdelovanje mila v vrednosti 50 milijonov lir. Ista družba bo dobavila etopski Unitated Oil Smiles v Addis Ababi tovarniško opremo za izdelovanje pralnega mila v vrednosti 30 milijonov lir.

lasti v Luksemburgu se boje mile zime; v tem primeru bi se zaloge premoga še povečale ter bi bilo treba cene znižati zaradi konkurence mineralnih olj.

Po podatkih dunajskega računskega dvora, to je najvišje državne nadzorne ustanove, posluje premogovnik Gruenbach, v katerem pridobivajo črni premog, z gubo. Pri vsaki toni pridobijena premoga so lani imeli 228 šilingov zgube, čeprav se je proizvodstvo dvignilo v lanskem letu za 16 odst. Uprava rudnika pričakuje zboljšanje sele, ko bodo dokončane vse investicije za zboljšanje obrata. Leta 1956 so stroški za vzdrževanje osebja predstavljali 74 odst. dohodkov, a leta 1961 so izdatki za osebje znašali še vedno 5 odst. več, kakor jih je bilo možno kriti z dohodi. V teh petih letih so znašale zgube rudnika okoli 73 milijonov šilingov. Zdjaj je izkoristanje tega premogovnika prevzela Voest - Vereinigte Oesterreichische Eisen - und Stahlwerke AG.

Poslabšan položaj avstrjskih državnih podjetij

Delnika glavnica avstrjskih podržavljenih podjetij je konec lanskega leta znašala 5,9 milijarde šilingov, njihovo čisto premoženje 12,9 milijarde šilingov. Leta 1952 so aktivna podjetja dosegla dobiček 306 milijonov šilingov, pasivna pa so imela 118 milijonov šilingov zgube. Dobitek, udeleževajoč vsa podjetja, je torej znašal 128 milijonov šilingov (leta 1951 331 ml. šil.). Za podjetja se je položaj poslabšal tudi za to, ker je bil trg pod pritiskom uvoženega blaga, ki je bilo poceni. Podlaga, ki si morala toliko bolj prizadevati, da bi svoje proizvode izvažala.

Promet je v avstrjskih državah v prvem polletju leta 1953 znašal 24,6 milijarde šilingov ter je bil za 1,9 odst. nižji kakor prejšnje leto. Na glavo zaposlenih je lani prišlo 191.000 šilingov, to je 5 odst. več kakor leta 1952. Število zaposlenih se je skrčilo za 3,5 odst. na 125.450.

Zahodnonemski kapital v tujini

Muenchen, septembra. — Po drugi svetovni vojni je bila nemška imovina v tujini vedno manjša in v tujini vedno manj zaplenjena s strani zaveznikov. Takrat je bila ta ocena na okoli 16.000 milijonov mark. Na koncu lanskega leta pa je bilo zabeleženo, da so zapadnonemski državljani in podjetja investirali v tujini za okrog 9600 milijonov mark.

Nasprotno kot bi lahko mislili, pa so v zadnjih letih zapadni Nemci več investirali kapitala v državah članicah EFTA kot pa EGS. V tem času je bilo namreč v državah, ki so veljale njene v EFTA investiranih za 1520 milijonov mark, 2225 milijonov mark v drugih industrijsko razvitih državah in le 1170 milijonov mark v državah Evropske gospodarske skupnosti. V izvenevropskih se gospodarstvom nerazvitih držav pa je bilo investiranih 634 milijonov mark, od teh pa okrog 382 milijonov mark v afriških državah v Severni Ameriki pa so te investicije dosegle okrog 1140 milijonov mark.

Načrti ENI za Jugoslavijo

Oddelek za načrtovanje SNAM pri ustanovi ENI bo na naročilo jugoslovanske družbe Biljana izdelal načrt za gradnjo kemično-petrolejskega koncerna v Skopju. Med drugim gre za postavitev tovarn za izdelovanje plastičnih mas in sintetičnih vlaken. Vrednost koncerna naj bi znašal več desetih milijonov dolarjev. Družba Biljana je SNAM v preteklosti poveljala izdelavo načrta za tovarno dodelcenzola v Skopju, je prejel pa je SNAM sestavil načrt za čistilnico na Reki in v Bosanskem Brodu.

ITALIJANSKI GRADBENI STROJI ZA JUGOSLAVIJO

Delniška družba Carlo Pesci — Compagnia Macchine Agricole Industriali iz Centa bo dobavila ljubljanskemu podjetju »Agrotehnik« 97 strojev za gradbena dela v skupni vrednosti 160 milijonov lir f.o. meja. Omenjena družba proizvaja tudi kmetijske stroje.

ITALIJANSKA OPREMA V AFRIKO

Družba Mazzoni Costruzioni Meccaniche iz Busta Arsizia je prodala Maroku tovarniške naprave za izdelovanje mila v vrednosti 50 milijonov lir. Ista družba bo dobavila etopski Unitated Oil Smiles v Addis Ababi tovarniško opremo za izdelovanje pralnega mila v vrednosti 30 milijonov lir.

Ko bi se res spopadli

Tako ni šlo. Z nenadnim stlo- vitim bombardiranjem Severno Vietnamskih oporišč v Tonkin- skem zalivu niso Američani uspe- li v državljanski vojni v Vi- etnamu potegniti srečo na svo- jo stran. Morda so prav z bom- bardiranjem se pripomogli k padcu generala Kana, enega iz- med redkih zagovornikov nado- ljevanja neizprosne vojne s Se- vernim Vietnamom. V Južnem Vietnamu pridobivajo čedalje bolj na vplivu zagovorniki nevt- ralnosti.

General Nguyen Kan, ki ga je vojaški nacionalni svet sreča avgusta proglasil za državnega glavarja na podlagi vsiljene uv- jave, se je moral pod pritiskom javnega mnenja, ki si je dalo duška v silnih demonstracijah, odpovedati oblasti. Računal je se da se bo po kratkem presledku lahko vrnil na oblast. V resnici je kmalu zopet prevzel krmilo v državi kot ministrijski predse- dnik, toda kmalu se je moral u- makniti pred svojim tekmecem generalom Minhom, ki je po- stal predsednik začasnega na- cionalnega odbora ter predse- dnik triumvirata, v katerem je poleg generala Kana tudi gene- ral Khijem. General Minh je po- stal predsednik države, ko so meseca novembra vrgli režim Ngo Diema, toda pozneje ga je de- jansko izpodrinil general Ngu- zvanjih podjetij leta 1953 zna- šal okoli 24,6 milijarde šilingov ter je bil za 1,9 odst. nižji kakor prejšnje leto. Na glavo zaposlenih je lani prišlo 191.000 šilingov, to je 5 odst. več kakor leta 1952. Število zaposle- nih se je skrčilo za 3,5 odst. na 125.450.

Umik generala Kana pomeni vseskar hud udarec ameriški stvari, ako so točne vesti, da je edino general Kan pristal na delovanje na boja zoper Vietkong, delu usmerjeno gibanje, ki hoče razširiti oblast Severnega Vi- etnama tudi na Južni Vietnam. Po ameriških vesteh ima Viet- kong, ki se vojskuje na južnovi- etnamskih tleh, za sabo parti- zansko vojsko 120.000 mož, po- leg tega pa tudi okoli 34.000 re- zno organiziranih vojakov. Pr- va vojska Severnega Vietnama, ki je v rezervi, šteje 250.000 mož. V primeru odkritega spopada med Severnim in Južnim Viet- namom bi Severni Vietnam la- hko računal tudi na pomoč kit- tajске vojske. Po ameriških in- formacijah šteje ta 2,5 milijona vojakov, ki so zbrani v 150 di- vizijah. Američani trdijo, da so Kitapci v južnih pokrajinah zbra- u vojsko 300.000 borec, ki so zli- stili trenirani za borbo v džun- gli; poleg tega naj bi bilo še v pripravljenosti v teh predelih Kitajske 1200 letal na reaktivni pogon. Ameriški strokovnjaki so- ponekdo še na stavovale, ki so lastniki več mizežarij. Na zemb- rali sami pa se ta socialna struk- tura ne pozna, ker so povsod videti enako velike parcele, pol- hektarske v poprečju, z vrsta- mi trt, koruzno njivo, s strni- šči, na katerih ležijo po vsej Italiji do Sicilije enaki z žico zvezani štrikotniki skupaj stis- njene omlačne slame ter pov- sod kvadrati neizogibnega plav- kastegeta delitjaša. Ko zrdkne- mo čez dve veliki reki: najprej čez Adžo nato preko Pada, se nagnem skozi okno, ker se ne morem odtegniti čaru velikih in lepih rek in ker vem, da me čakajo sicer zgodovinsko slavne reke, ali ravne z vodo in zanemarjenimi breгови, no- seč nesnago mest, v katere za- man namakajo trnke mestni ri- biči.

Zdi se, da se je javno mne- nje v glavnem pomirilo, tudi spopad med budisti in katoli- čani, ki so zahtevali mnogo človeških žrtev, vsaj trenutno ni več.

MIMO BOLOGNE

Običujemo velikanse stano- vanjske bloke v Rovigo, Ferrari in vse Bologne, ker jih lepa bleščača rjavkasto-plava opeka, gladka in nekako smajasta, na katero se izdi, da se ne more vsesti prah in mestne saje. Ko smo prečkali Padsko nižino in prišli do Bologne, ki se širi s svojimi najlepšimi zelenimi predmestji na grčevnate obron- ke Abrucov, mi je bilo zelo žal, da se nisem ustavil med temi- mi stolpi Bologne, tako je bila privlačna njena sika. Toda klic Tu-kane in Dantejevega mesta F.renc je bil močnejši.

Potovanje z železnico preko Abrucov je podnožje neprijetna stvar, morda je ponoči prijet- nejše, ko človek predremje ali prespi ta del vožnje. Tako pa sem v prvem delu vožnje spet podživiljal potovanje skozi A- bruce, ki niso nobena gorska po- sebnost, ker teče po dolini za- nika reka, ki ji piše sokove sredozemske sonce. Nikjer v na- ših krajih se ne širijo žitna po- lja v breg in v nepravilnih mno- gokotnikih na vse strani kot v Abruchih, a ker so tudi v hribih še želi, so se manjši hribovski traktorji kot nerodni aritritični pljanci spotikali po pobočjih in na široko in hitro muliti žitno klasje. Hribi so bili vsi zeleni, ker povsod raste boren gozd. Kraj je pač v Italiji običajno. Kraj ležijo slikovito s cerkva- mi, gradovi, starimi fortizzami, vse to ogledovanje ni trajajo dolgo, ker so se začeli znani abruški predori brez konca in kraja.

MIMO BOLOGNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

###

Tržaška industrija ne izkorišča svojih zmogljivosti

Razvoj v tržaški industriji v prvem polletju tekočega leta ni moten. Proizvodnja nekaterih industrijskih podjetij, kakor npr. prerajskih čistilnic, se je v primeri s prvim polletjem anskega leta dvignila, medtem ko je v drugih, kakor v tekstilni industriji popustila. Napredovala je tudi proizvodnja tržaške železarnice. Trenutno ne razpolagamo s podatki o razvoju gradbeništva, kaže pa, da prihaja tudi na tem sektorju konjunkturna popustnica. Značilno je, da je po uradnih statističnih podatkih čez 400 ljudi v tej stroki nezaposlenih. V celoti je še veliko nezaposlenih v primeru z lanskim letom nekoliko znižalo. Zabeležiti je tudi reba, da industrijska podjetja, zlasti pa ladjedelnic, izkoriščajo zelo slabo razpoložljivo zmogljivost. Ladjedelnice npr. izkoriščajo samo 60,5 odstotka proizvodne zmogljivosti. Tovarna strojev Sv. Andreja pa samo 40,6 odst.

SLABO IZKORISČENA ZMOGLIVOST LADJEDELNIC

V letošnjem juniju je dejavnost v obratih Združenih jadranskih ladjedelnic (C.R.D.A.) popustila v primerjavi s prejšnjim mesecem. V prvi vrsti gre to pripisati številnim strojem, s katerimi so delavci podprli svoje zahteve po zvišanju plač in izboljšanju splošnih delovnih pogojev, pa tudi sindikalnim sporom sredi nameravanih in izvedenih odpustov delovne sile.

V ladjedelnici Sv. Marka so dovršili gradnjo 43.000-tonske ladje; zaposlenih je bilo 985 delavcev (v maju 984 in v istem juniju 1064); pri tem so izkoristili 60,5 odstotka dejanske proizvodne zmogljivosti. V Oficinah Pontona in Gru so ob zaposlitvi 143 delavcev (v maju jih je bilo zaposlenih 153, a v juniju 1963 211) zgradili številne industrijske in pristaniške zgradbe, pa tudi več manjših žerjavov za operacije na krovu ladij za italijanske in tiste naročnike; izkoristili so 47,7 odstotka proizvodne zmogljivosti. V to-

varni strojev «Sv. Andreja» so s 507 delavci (maja 525, junija 1963 662) gradili za italijanske naročnike med drugim 14 motornih skupin in opreme; izkoristili so 40,6 odstotka proizvodne zmogljivosti. V miljski ladjedelnici Felszegy so gradili tri ladje za skupnih 11.299 BRT ob približno 50 odstotnem izkoristitvi. V ladjedelnici «Sv. Justav» pa so imeli v gradnji 5 ladij za 2494 BRT ob zaposlitvi 146 delavcev in izkoristitvi okrog 36,7 odstotka proizvodne zmogljivosti.

VEČ DELA V PETROLEJSKIH ČISTILNICAH

V čistilnicah Aquila in Esso Standard so junija predelali vsega 133 tisoč 526 ton surovega petroleja (6794 ton v «Esso Standard»). Izkoristili so 71,2 odstotka proizvodne zmogljivosti (v lanskem juniju so predelali 118.502 ton surovega petroleja). V prvih šestih mesecih tega leta so predelali 759 716 ton surovega petroleja ali 3,1 odstotka več kakor v istem razdobju lanskega leta (736.644). Število naročil iz tujine, ki so prihajala iz države, je bilo v istem obdobju (79.133 ton).

NAZADVANJE TEKSTILNE PROIZVODNJE

V juniju je bil položaj v tekstilni stroki še kar zadovoljiv, čeprav je na proizvodnjo kvarno vplivala šestdesetna stavka tekstilcev. V tovarni jute Jutificio Triestino so proizvedli 2 tisoč 834 stotov platna, vrč in in preje, (v maju 3374 stotov); junija 1963 pa 3967 stotov; izkoristili so 92,8 odstotka proizvodne zmogljivosti. V obratu Manifattura Triestina so proizvedli 1183 stotov trakov iz umetnih vlaken (v maju 1477 st.); izkoristili so samo 59 od-

sto proizvodne zmogljivosti. V tovarni Fil-Srla pa so ob izkoristitvi 81,7 odstotka proizvodne zmogljivosti pripravili 610 stotov česane preje 147 stotov mikane preje in 3000 stotov česanih trakov (v maju 702 st.; oziroma 154 st., oz. 3333 st.). V prvih šestih mesecih letošnjega leta so v vseh tekstilnih tovarnah izdelali 21.365 stotov platna, vrč in preje, kar predstavlja 11,2 odstotka manj kakor v prvem polletju lani.

FAPIR

V šivanski papirnici Cartiere del Timavo so junija proizvedli 8787 ton na stroj patiniranega časopisnega papirja (v maju 8541 ton); izkoristili so 76,5 odstotka proizvodne zmogljivosti.

LIKERJI

V najvažnejših tovarnah likerjev na Tržaškem (Buton in Distillerie Stock) je bila dejavnost v juniju razmeroma živahna. Naročila so prihajala redno tako iz notranjosti Italije kakor iz tujine. Cena vina za destilacijo se je dvignila, dočim se končnim izdelkom cene niso spremenile. Nekoliko so narasli proizvodni stroški. V manjših tovarnah likerjev niso zabeležili sprememb.

Zaposlenost zopet upada

Konec junija je bilo na Tržaškem zaposlenih 96.586 oseb, kar pomeni, da je bilo v primeru z istim obdobjem lanskega leta zaposlenih več (lani 95.424 oseb). Leta 1958 je bilo zaposlenih v Trstu in okolici 89.693 oseb. Konec junija letos je bilo osov v lani 41.434, l. 1958 pa 35 tisoč 955) v trgovski stroki 12 tisoč 139 (lani 18.000, l. 1958 16.253) v obrtništvu 6449 (lani 6032, l. 1958 6189), v bančniških zavodih in zavarovalnicah 2903 (lani 2850, l. 1958 2581), v kmetijstvu 178 (lani 135, l. 1958 144), v javnih službah 22.842 (lani 23 tisoč 279, l. 1958 24.332) in v pomorstvu 3646 (lani 3694, leta 1958 4239).

Gornji podatki kažejo, da se je od leta 1958 do konca junija letošnja zaposlena delovna sila na Tržaškem povečala za skoraj 7 tisoč oseb. Okrepila se je skoraj na vseh področjih, še zlasti pa v industriji, dočim se je skrbilo število zaposlenih v pomorstvu za 593 enot in v javnih službah za 1490 enot. Ob koncu junija je bilo zaposlenih vsega 96.260 oseb ali 326 manj kot mesec poprej.

Koliko je brezposelnih?

Koliko pa je nezaposlenih? Teh so konec letošnjega junija našli na vsem tržaškem področju 7138 (6338 v mestu, 414 v miljski občini, 133 v občini Devin-Nabrezina, 103 v dolinski občini, 68 v občini Zgonik in 32 v občini Repentabor). Od tega jih je bilo 525 v prevozništvu, 474 v gradbeništvu, 526 v gostinstvu, 461 v mehaniki stroki, 155 v lesni in 35 v kemični stroki. Med uradnimi osebami je bil 1001 nezaposlen, med kadri splošne delovne sile pa 1557 oseb.

Trgovina treh zalednih držav čez Trst

Navejamo nekaj bežnih podatkov o blagovnem tranzitu čez Trst treh najvažnejših zalednih držav v prvi polovici letošnjega leta.

Avstrija je izvozila skozi Trst 42.507 ton magnezita, 35.819 t lesa, 22.341 t papirja, 11.027 t pločevine, 6770 t samotne opeke in med drugim 5589 t kosovnega blaga; uvozila je 30.590 ton bencina, 30.357 t koruze, 24 tisoč 25 t železne runde, 8925 t petroleja, plinskega olja in tekočega plina, 2365 t agrumov in poleg drugega 215 ton kosovnega blaga. Češkoslovaška je izvozila skozi naše mesto pretežno les, namreč 17.370 ton, nadalje 12.440 t sladkorja, v manjši količinah pa med drugim še steklo in kristal (1983 t); ter kosovno blago (1944 t); uvozila je največ železne runde — lani je češkoslovaška prekosila Avstrijo prav z velikim uvozom železne runde — in sicer 102.258 ton; dalje 27.662 t mansonovne runde, 14.331 t kemičnih gnojil, 8605 t fosfatov, 6246 t agrumov, 1332 t asfalta in poleg drugega 1135 surovega riža.

Jugoslavija je izvozila največ lesa (9339 ton) in drv (1245 t), precej bombažnega tkiva (975 t) surovega tobaka (937) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov, traktorjev, umetnih vlaken, predeliva, pločevine, keramičnih izdelkov in 106 ton kosovnega blaga. Uvozila je mnogo umetnih gnojil (5836 t), natrijevega nitrata (2821 t), raznih mazivnih olj (2872 t) in natrijevega karbonata (838), manj pa stekla in kristala (576), surovega bombaža (559), vina (490), cinkove runde (463), papirja (438) in premoga (301); med drugim je izvozila tudi manjšo količino železnih in jeklenih izdelkov, masenezita, anorganskih in organskih kemikalij, kalijeve in natrijeve soli lesnih izdelkov, spirita, strojev, raznih aparatov, avtomobilov,

Mali trgovci tožijo

Ali jih bodo veleblagovnice izpodrinile? - Ljudje si nalagajo obrok za obrokom

Rimska vlada mrzično proučuje razvoj italijanskega gospodarstva in sprejema protikonjunkturne ukrepe. Prizadega si zlasti, da bi zavrla skakanje cen, ki dviga življenjske stroške in povzročata nove zahteve po zvišanju plač. Vprašanje je, ali bo vlada v tem svojem prizadevanju uspela. Vsekarer morajo državljani računati z resnično stvarnostjo: tržaško mesto podjetje je zvišalo vozarino na tramvajih in trobujbah, srijajo se glasovi o bližnji podražitvi železniskih tarif, dvigajo se davki, vzporedno z vsem tem pa rastejo cene blaga v trgovinah.

Ta razvoj se še najbolj pozna pri preskrbi z živilskimi potrebščinami. Mali trgovci z jestvinami so zašli v težave, ker menda ljudje ne kupujejo več toliko hrane kakor pred leti. Pri hiši mora biti televizor, hladilnik, avtomatski stroj za pranje in podobno, pa se avto sveveda. Za vse to je treba plačevati mesečne obroke (kajni davne kupujejo vsi na obroke) in v ta namen si raje pritrjuje pri hrani. Jestičinari nimajo več toliko dobričk kot nekdaj, razen tega se morajo boriti proti konkurenci veleblagovnic in samopostrežnih trgovin v živili, pa še trgovin iz neživilskimi proizvodi, ki so v zadnjem času prejele dovoljenje za prodajo jestvin. Stevilni trgovci so že zapirli trgovino (letos je menda prenehala poslovati o krogo 30 trgovin z jestvinami).

Na oddelek za trgovske licence tržaškega anaragarskega urada so nam povedali, da je bilo konec pratekega junija vpisanih v zadevni seznamu 2228 licenc za prodajo živiliških potrebščin, dočim jih je bilo konec lanskega leta 2143. Človek bi dejal, da stevilo trgovin z jestvinami narasta, da ne držijo, kajti naravnati številni vsebujeta prekar omejenen prodajni sklop mešanim blagom, kateri je čedalje več. Na seznamu ni samopostrežnih trgovin in veleblagovnic, kjer lahko nabavi hrano po najbolj konkurenčnih cenah. Največ uspeha imajo prav gotovo samopostrežni obrati Delavskih združb, saj so tu zelo dobro organizirani in pa oddelek za prehrano v veleblagovnici «Standa». Zasebne samopostrežne trgovine sicer ne uspevajo kakor bi si človek mislil, kajti ljudje radi kupujejo na upanje; to je mogoče samo v običajnih trgovinah z jestvinami. Na Goldonijevem trgu je bila svoj čas trgovina z jestvinami Bosco, ki je res uspevala s svojimi specialitetami, odkar jo je lastnik preuredil v samopostrežbo, pa ni v njej takšnega življenja, kakor je bilo poprej.

Mali trgovci z jestvinami se kljub hudi konkurenci združnih samopostrežb in veleblagovnic Standa kar dobro držijo, vendar ni njihov položaj rožnat. V zadnjih treh letih so se njihove kupčije skrčile za kakih 25 odstotkov. Režijski stroški (najemina, davki, plača za službenice idr.) rastejo, prav tako odkupne cene pri grozistih, zato morajo tudi sami navijati cene, ako hočejo imeti vsaj nekolično zaslužka. Dolocene težave imajo tudi delovno silo. Te primanjkuje, ker se danes mladina raje posveča drugim poklicem. Kakor elektrotehnik ali pa popravilnik motorjev in karoserij v mehanskih delavnicah, posebno ko lahko brezplačno poseja najrazličnejše strokovne težave. Na drugi strani so se dvignile plače trgovskih uslužbenecem: vajenec (od 15. do 18. leta starosti) prejme danes povprečno 30.000 lir čiste mesečne plače, a pomočnik (od 18. leta starosti dalje) okoli 55.000 lir. Temu je treba prišteti prispevke za socialno zavarovanje, ki znašajo 50 odstov višine mesečne prejema. Zato skoraj noben trgovec, ki išče delovno silo, ne vzame pomočnika, ampak je vajenca, ker ima z njim manjše stroške.

Določene težave ima trgovec tudi z odjemalci. Večje število odjemalcev mu je prevzela ta ali ona samopostrežba, nekateri zahtevajo blago na upanje, drugi spet ne zahajajo v njegovo prodajalno tako redno, kakor nekoč, ampak se od časa do časa obračajo na okoliške trgovce v prepričanju, da so pri njih cene ugodnejše. Tako ima danes redkokateri trgovec določeno število stalnih odjemalcev in se mora na vse pretegetruditi, da jih ohrani. Tu pa tam mora celo do kompromisa, da nekaterim v začetku meseca dobavi živilsko zalogo za ves mesec na osnovi odjemalčeve obljube, da bo račun poravnal konec meseca, ko prejme plačo. Po navadi se zgražajo, da mora trgovec po leto dni in še več čakati, da odjemalec poravnava račun, medtem pa se nabere že več desetih težkih lističov. Ako trgovec ne pristane na mesečno plačevanje, po navadi izgubi odjemalca. Zanimivo pa je, da se odjemalci norčujejo iz trgovca, kajti v nedolgi prihodnosti se bo trgovec resnil bi lahko konec meseca res poravnati račun, za to pa se ne pobrigajo in dajo prednost poravnati računov za A. ceget. Tlve in obrokov za televizor, hladilnik in avto. Treba je tudi nabaviti novo obleko, perilo in čevlje; trgovec pa bo že počakal, saj tako ne uide.

Iz tega in podobnih razlogov so že pogoreli tudi sicer dobro finančno podprti trgovci. Ne preostane jim drugega, kakor da zapro trgovino. Toda celo s prodajo trgovine so sitnosti.

Prodajalca čaka namreč davek na vpeljavo trgovine, ki je izredno visok; vrednost trgovine določijo finančni strokovnjaki, tako financa ne upošteva dejansko vsote, ki jo je plačal trgovcu kupec.

Spricho vseh teh težav je že marsikateri trgovec izrekel mnenje, da bi se morali trgovci z jestvinami povezati v nekatere združbe, ker bi tako lahko uspešno kljubovali konkurenci.

Na trgu Stare mitnice (Largo

Barriera Vecchia) bodo v kratkem pričeli graditi veliko veleblagovnico, namreč podružnico milanske «Rinascento». Združnje trgovcev je že protestiralo proti temu, češ da bo trgovce poslovanje novega obrata hude prizadelo, če že ne uničilo. Med njimi so tudi trgovci z jestvinami; kajti v veleblagovnici bo tudi poseben oddelek za prehrano, ki bo s konkurenčnimi cenami hudo pritisnil okoliške jestvinarje.

Zahtevajo namreč izplačilo 14. plače, na kar vodstvo rudnika neče pristati. Rudarji zahtevajo, naj se z njimi ravna enako kakor z uradniškim osebjem, ki prejema 14. plačo.

KONGRES O MAŠCOBAH V HRANI

V našem mestu bo od 14. do 19. septembra 7. vsedravninski kongres o študiju maščob v hranilih snoveh. Otvoritveni kongres bo v veliki dvorani vseučilišča, dela pa bodo potekala v prostorih tržaške trgovinske zbornice. Na kongresu se sodelovalo okrog 170 strokovnjakov iz Italije, pa tudi Grejije, Nemcije in Združenih ameriških držav. Poseben poudarek bo postavljen na nekaterih vrstah maščob škodljivih človeškemu organizmu. Pri tem se bodo dotaknili tudi perečega vprašanja takimenovanih «popravkov» (sofisticiranja) olja, masla, mleka idr. Zrednju kongres se je vršil v Azzurro 1962. leta.

REKORDEN MALOOBMEJNI PROMET

V minulem avgustu so na Tržaškem zabeležili rekordno število mejnih prehodov s prepuščnicami, namreč 859.482. Prehodov s potnim listom v obeh smereh je bilo 1.144.658; od tega je bilo 432.000 italijanskih državljanov, 113.500 Nemcev, 95.000 Jugoslovancev, sledi pa so Francozi, Avstrijci, Angležji in Švedji. Največ prehodov s prepuščnicami so zabeležili na bloku pri Škofljah, in sicer 413.500. V primeri z lanskim avgustom je število prehodov s prepuščnicami naraslo za 60.000, s potnimi listi za 150.000. V vseh osmih mesecih letošnjega leta so nastali 5 milijonov 144.000 prehodov s prepuščnicami, kar predstavlja tuz pol milijona več kakor v istem razdobju lani.

Država prevzela del prispevkov za socialno zavarovanje

Ministrski svet je odobril sklep o delni razremenitvi delodajalcev in nameščencev pri plačevanju mesečnega prispevka za socialno in bolniško zavarovanje (INPS in INAM). S posebnim zakonikom odlokom je bilo določeno, da država od 1. septembra letno dalje prispeva določeno višino zneska za zavarovanje. Ta namen je bil zizan mesečni prispevek za socialno zavarovanje delodajalcev in nameščencev, a za bolniško zavarovanje samo delodajalec. Za «pokojniški sklad» mora plačati delodajalec 12,65 odst., a nameščenec 6 odst.; za «sklad za brezposelne» delodajalec 2 odst.; za ENAOL delodajalec 15 odst.; za «družinski sklad» delodajalec 17,50 in nameščenec 0,20 odst. Pri bolniškem zavarovanju pa: za zavarovanje proti boleznim delodajalec 35 odst.; za delavce in 9,35 odst. za uradnike, a nameščenec 0,15 odst.; za pomoč materam delodajalec 0,53 odst.;

Ob 120. obletnici

Prihodnjo nedeljo priredi kobarški delavski prosvetni društvo «Svoboda» spominsko svečano ob 120. obletnici rojstva Simona Gregorčiča. Slavnost bo na glavnem trgu v Kobaridu, in sicer pred pesnikovim spomenikom, katerega je izdelal kipar Jakob Savinsek, postavili okoli 10. 000 cvetov. V svečani slovesnosti bosta med drugim sodelovala tudi ljubljanska prosvetno društvo «Tine Rožanc» in Slovenski oktet.

NAŠE SOŽALJE

UMRLI SO: v Trstu 50-letni Ivan Jelen, 69-letni Ivan Kalčić, 57-letni Karel Klun, 40-letni kirurg Nello Marocco (zaradi prometne nesreče pri Sečovljah); 78-letni Viktor Uršič, 70-letni Franc Kocjančič (pri prometni nesreči) in 59-letna Evlina Zocchi vd. Zanuso (zaradi bolezni); v Gorici 71-letni zidar Albert Selič (zaradi bolezni).

KRONIKA

STAVKE. Sindikati napovedujejo, da bodo v dneš 16. in 17. septembra v vsej državi slavkali nameščencev in lesni stroki. V kratkem bodo menda stavkali tudi kamnarji. Eni in drugi zahtevajo obnovev kolektivne delovne pogodbe pod boljimi pogoji, a delodajalci nečjo pristati na to.

ZNANSTVENIKI IZ TUJINE PRI NAS

Prihodno nedeljo se na zaslednem sežu centra za teoretično fiziko v poslopju št. 6 na Oberdankovem trgu sestanejo člani znanstvenega sveta mednarodnega zavoda za teoretično fiziko. Med drugim se sestanka udeležijo svetnik ameriške vlade za jedrska vprašanja Oppenheimer, namestnik predsednika sovske akademije znanosti Solovjev, glavni ravnatelj evropskega središča za jedrske raziskave v Zenevi, generalni ravnatelj centra za teoretično fiziko v Trstu dr. Salan, ravnatelj oddelka za laboratorije pri atomski agenciji na Dunaju in ravnatelj zavoda za teoretično fiziko na tržaškem vseučilišču prof. Budini. Pomenilci se bodo o programu laboratorijskih del in seminarjev, ki se bodo vršila v tržaškem centru za teoretično fiziko.

PREBIVALSTVO NA TRŽAŠKEM. Konec junija letos je bilo na Tržaškem vsega 305.955 prebivalcev, od tega v mestu 279.929 (s stalnim bivališčem). Lani ob istem času je znašalo prebivalstvo 301.887 oseb, od tega v mestu 275.697.

V RABLJU. Rudarji rabeljskega rudnika grozijo s stavko.

Z mednarodnim vlakom «Orient Express», ki povezuje Pariz s Carigradom, sem se poletnega dne v večernih urah oddeljal iz Trsta v Beograd. Po težavah potrebuješ za to pot, ki je dolga 710 km, 12 ur. Vlak je res mednarodni, saj se v njem slišijo govornice iz vseh krajev Evrope.

Ko smo prispeli v Zidani most, se je pričelo svitati. Vlak, ki ga vleče nova, močna Dieselelektromotivna ameriške izdelave, hiti po romantičnih soteskah ob Savi. Pri Krškem se dolina razširi in prehaja v ravnino, ki nas potem spremlja vso pot do Beograda. Le med Novskim in Slavonskim Brodom se razprostira nedaleč od proge nizko grčevje, poraslo z gozdovi in vinogradi; ob potju se belijo slavonске kmečke vasi. Proga sama pa teče po ravnini. Nepregledna polja koroze in sončnice, po travnikih in strniščih se pasejo črede živine, prašiči, gosi. Vse to se menjava in z naglico hiti mimo nas.

Zemum, zadnja postaja pred Beogradom. Ze se vidijo obrisi glavnega mesta. Zvonik sorne cerkve, strnjena vrsta nebotičnikov, med katerimi se dviga 17-nadstropni hotel «Slavija» potem kupole parlamenta in zraven stojčica cerkev sv. Marka. Še nekaj minut in vlak potegne preko savskega mostu na končno postajo v samo osrčje Beograda.

Narava je dala Beogradu nekaj, za kar ga zavidajo marsikatero mesto: sijajno lego. Če gledamo z vrha Kalemegdana, glavnega beogradskega parka pred sebi sotočje Dunava in Save, če gledamo ravnino onstrani Save, v smeri proti Zemum, kiparja Enrica Pacija. Vozimo se dalje po ulici Vase Carapiča, ki nam zaznamuje lok, v katerem izpara Sava vznosižje kot ostaneč nekdanje turške zametke edina djamija v Beogradu. Na koncu te ulice smo zavili mimo zoološkega vrta v sredini parka stoji lep spomenik Franciji, delo kiparja Merostroviča. V parku je tudi poslopje izredno zanimivega vojnega muzeja; tu je nakazana zgodovina vojnih dogodkov, borb in zmag jugoslovanskih narodov, od prvih zgodovinskih časov pa do konca druge svetovne vojne.

Ob robu Kalemegdana se razprostira starodavna trdnjava, katere prvi početki gradbenih del segajo še v dobo Kelto in Rimljanov, a Turki so te utrdbe še povečali.

Okoli teh utrdb so bile več stoletni srdite borbe vojnih krletih raznih narodov. Ta trdnjava je bila pozorišče izredno krvavih bojev, zato ne pravijo zastoj v Beogradu, da je to najbolj krvavi kraj na vseh bojiščih Evrope. Tod je tekla v vseh časih črdeča kri, da bi gnala mlinske kamne tri, kol pojne naša narodna pasem. Ostanki utrdbe še danes tako veliki — preživeli so tudi prvi in drugo svetovno vojno — da lahko hodimo celo popote po ozkih prehodih in po obokanih hodnikih, ki vežejo med seboj razne dele utrdbe. Zrtve, ki so tu padle v vseh borbah tekom zgodovine, se štejejo, tako nam je zadrževal naš vodji, na milijone.

Zapustili smo Kalemegdan in si ogledali bližnjo saborno cerkev z lepim baročnim zvonikom. Pred cerkvijo sta na tleh dve nagrobni plošči; pod eno je pokopan Vuk Karadžić, pod drugo Dositej Obradović, dve najvišji imeni iz srbske kulture. Nasproti te cerkve v bizantinsko-srbskem slogu zgrajena palača, rezidenca srbskega pravoslavnega patriarha, v sosednji ulici, na levi strani te zgradbe, pa opazimo reprezentativno poslopje francoskega veleposlanstva.

Naša vojnja se nadaljuje po Kneza Mihajlovi ulici, kjer se dviga v renesančnem slogu zgrajena palača Srbske Akademije znanosti in umetnosti. Ta vedno živahna ulica konča na Terazijah, ki je središče Beograda. Poleg drugih hotelov se tu nahajajo znani hoteli «Moškva» — potovalna agencija «Putnik» in Turistična zveza Srbije. Avtobus vozi dalje po široki ulici Maršala Tita, čez ulico Kneza Miloša na Bulvar Vojvode Mišiča, kjer so na desni strani obeznj objekti beogradskega velesejma. Od tu zavijemo v Topčiderski park, kjer se nahaja poletno gledališče. Vozimo dalje po najlepšem beogradskem predmestju Dedinje, med samimi vilami in parki. Tu je rezidenca predsednika države maršala Tita in drugi dvorci, kjer stanujejo nekateri višji državni funkcionarji in kjer imajo sedež razna poslaništva. Vozimo dalje mimo velike, moderne stadiona jug-ljudske armade. Ustavimo se na Bulvaru revolucije. Tu opazimo lep spomenik Vuka Karadžića, novo poslopje hotela

Meso se je podražilo

za najemnine delavskih stanovanj delodajalec 0,70 odst. in nameščenec 0,35 odst.

Posebno poročilo «Confindustrie» pozitivno ocenjuje vladni ukrep, vendar naglašja, da je trenajmo nobenega dobička, ampak celo zgubo. V zadnjih dneh so podprli svoje zahteve celo z grožnjjo nekajdnarne zapore mescnic, ako jim ne bi odbor za cene ugodil. Tako je pokrajinski odbor za cene na posebnem sestanku, ki ga je imel preteklo sredo, povsial celo govejmo mesu za 40 do 180 lir pri kilogramu. Zanimivo je, da se je zlasti podražila govedina. Navajamo nove cene mesa.

Goveje meso I. vrste: ekonomično za juho od 540 na 580 lir (40 lir več); prednji del s 25 odst. kosti od 940 na 1.040 (100 lir več); prednji del brez kosti od 1.240 na 1.380 (140 lir več); zadnji del s 25 odst. kosti od 1.140 na 1.280 (140 lir več); zadnji del brez kosti od 1.540 na 1.680 (140 lir več); meča zadnjega dela za zrezke od 1.820 na 1.960 (160 lir več); pljučna pečenka (ombolo) od 2.360 na 2.540 (180 lir več).

Goveje meso II. vrste (Kravej): ekonomično za juho od 500 na 540 (40 lir več); prednji del s 25 odst. kosti od 820 na 900 (80 lir več); prednji del brez kosti od 1.120 na 1.240 (120 lir več); zadnji del s 25 odst. kosti od 1.000 na 1.100 (100 lir več); zadnji del brez kosti od 1.400 na 1.520 (120 lir več); meča za zrezke zadnjega dela od 1.640 na 1.720 (120 lir več); pljučna pečenka (ombolo) od 2.140 na 2.300 (160 lir več).

Teležje meso: za golaž od 860 na 920 (60 lir več); prsi in hrbet od 960 na 1.020 (60 lir več); zarezbnica (kotlet) od 1.680 na 1.720 (30 lir več); pleče brez kosti od 1.780 na 1.820 (40 lir več); stegno brez kosti od 2.200 na 2.240 (30 lir več); stegno za zrezke od 2.480 na 2.520 (40 lir več).

Cene gorivu v Trstu

Neko tržaško podjetje, ki prodaja gorivo na debelo, je postavilo naslednje cene: koks padovanski v kosih 20X40 mm 2.900 lir, v kosih 40X60 mm 2.750, prvovrstni antracit 2.900, briketi Rekord nemški 2.150, navađen premog šlezjski 2.350 in jugoslovanska bukovca drva 1.850.

Cene veljajo za sto f. c. d. v. v mestu, in sicer za pošiljke vsaj 2 stotov. Za manjše pošiljke se cena zviša za 100 lir pri stotu. Za pošiljke izven mesta so cene za 50 lir pri stotu višje.

Država prevzela del prispevkov za socialno zavarovanje

Ministrski svet je odobril sklep o delni razremenitvi delodajalcev in nameščencev pri plačevanju mesečnega prispevka za socialno in bolniško zavarovanje (INPS in INAM). S posebnim zakonikom odlokom je bilo določeno, da država od 1. septembra letno dalje prispeva določeno višino zneska za zavarovanje. Ta namen je bil zizan mesečni prispevek za socialno zavarovanje delodajalcev in nameščencev, a za bolniško zavarovanje samo delodajalec. Za «pokojniški sklad» mora plačati delodajalec 12,65 odst., a nameščenec 6 odst.; za «sklad za brezposelne» delodajalec 2 odst.; za ENAOL delodajalec 15 odst.; za «družinski sklad» delodajalec 17,50 in nameščenec 0,20 odst.

Pri bolniškem zavarovanju pa: za zavarovanje proti boleznim delodajalec 35 odst.; za delavce in 9,35 odst. za uradnike, a nameščenec 0,15 odst.; za pomoč materam delodajalec 0,53 odst.;

Ob 120. obletnici

Prihodnjo nedeljo priredi kobarški delavski prosvetni društvo «Svoboda» spominsko svečano ob 120. obletnici rojstva Simona Gregorčiča. Slavnost bo na glavnem trgu v Kobaridu, in sicer pred pesnikovim spomenikom, katerega je izdelal kipar Jakob Savinsek, postavili okoli 10. 000 cvetov. V svečani slovesnosti bosta med drugim sodelovala tudi ljubljanska prosvetno društvo «Tine Rožanc» in Slovenski oktet.

NAŠE SOŽALJE

UMRLI SO: v Trstu 50-letni Ivan Jelen, 69-letni Ivan Kalčić, 57-letni Karel Klun, 40-letni kirurg Nello Marocco (zaradi prometne nesreče pri Sečovljah); 78-letni Viktor Uršič, 70-letni Franc Kocjančič (pri prometni nesreči) in 59-letna Evlina Zocchi vd. Zanuso (zaradi bolezni); v Gorici 71-letni zidar Albert Selič (zaradi bolezni).

Koprski škof posvečen

Kakor smo že poročali je bila za 6. septembra napovedana posvetitev novega koprškega škofa dr. Janeza Jenka, ki se je izvršila v romarski cerkvi v Logu na Vipavskem. Ob tej priložnosti so se zbrali številni verniki iz vsega koprškega okraja, pa tudi mnogo rojakov novega škofa, ki je po rodu Gorenjec. Obrad posvetitve je opravil beograjski nadškof dr. Bukatko v prisotnosti ljubljanskega nadškofa dr. Pogacnikarja in mariborskega škofa Držičnika. V svojem govoru je novi škof naglasil, da je potrebno zvetoba Bogu, narodu in državi; po tem gestu bo tudi deloval. Obradu sta prisostvovala tudi predstavnik goriske nadškofije msgr. dr. Klince in Marjan Komjanc. Po svečanosti je bila v semenišču v Vipavi slavnostna večerija. Te so se udeležili tudi vsi dekani nove škofije ter dekan ljubljanske bogoslovne fakultete Canjkar, ravnatelj semenišča in drugi.

Ne more biti slučajno, da je bil za škofa bodoče koprške škofije izbran prav dr. Janez Jenko, dolgoletni pomočnik rajnega beograjskega nadškofa dr. J. Učiča. Same priprave za zdrujevje goriske in koprške administrature v enotno koprsko, ki postane zopet nedvisna škofija, so gotovo v veliki meri plod realistične cerkvene politike dr. Učiča, ki je že v svojih mladih letih, ko je bil še bogoslovni profesor, imel prav dobre zveze z Vatikanom ter je tudi po drugi vojni večkrat potoval v Rim.

Koprska škofija je starejša od tržaške. Ustanovljena je bila že leta 524 in prvi jo je upravljal kot škof sv. Nazarij. Leta 1828 jo je papež Leon XII. združil s tržaško.

TITOV OBISK V PLETERJAH. Na poti iz Ljubljane v Zagreb se je predsednik republike Josip Broz Tito v spremstvu tajnika Centralnega komiteja Zveze komunistov Slo-

venije Mihe Marinka in predsednika skupščine Slovenije Ivana Mačka ter hrvatskega pisatelja Mirosłava Krleža in njegove žene Bele ustavil v Pleteljahu. Tu je obiskal sloviti kartuzijski samostan Ogledal si je vrt samostana in staro gotško cerkev.

Ugodna jesenska klima

GORIŠKE

vam omogoča PRIJETNO BIVANJE Z NIZKIMI CENAMI za celotni penzion (hrano in prenočitev) pri najmanj tri-dnevnem bivanju v mesecih SEPTEMBER in OKTOBER v naslednjih hotelih (v d. narjnih):

- BOVEC Alphotel 2.000
- Kanin in Golobar 1.600
- IDRIJA Nanas 1.500
- KOPARID Zvezda (sept.) 1.500 (okt.) 1.200
- LOG POD MANGARTOM Mangart 1.600
- MOST NA SOCI Soca 2.000
- NOVA GORICA Parkhotel 2.000
- SOCA Soca 1.300
- TOLMIN Krm 1.950
- TRONTA Orel 1.600
- VIPAVA Vipava 1.500

Upokojenje lahko plačajo v treh mesečnih obrokih!

DUBRAVKA TOMŠIČ V TRSTU

V četrtak je bil drugi koncert simfoničnega orkestra gledališča Verdi. Na njem je sodelovala tudi slovenska pianistka Dubravka Tomšič iz Ljubljane, ki je z izvajanjem skladb Cajkovskega, Musorgskega in Silbestusa dosegla velik uspeh.

PRENOVLJENI Hotel POŠTA

TRG OBERDAN 1 - Tel. 24.157, 35.786 (v centru mesta) Ugodne sobe s kopalnico - Telefon v vseh sobah Dvigalo - Centralna kurjava

RIM Slovenski HOTEL «BLED» ITALIJA

Lastnik Vinko LEVSTIK

ROMA, Via S. Croce in Gerusalemme 40 - Tel. 777-102, 7564788

Bliizu železniške postaje - Direktna zveza z avtobusom št. 3 - Domača kuhinja - Vse sobe s prhami.

Na morje in v planine!

GOSTINSKI SOLSKI CENTER HOTEL «KRIM» BLED

se priporoča svojim cenjenim gostom za obisk v hotelu s svojo restavracijo, bifejem in nočnim barom ter na blejskem gradu. Izvrstna kuhinja. Prvovrstna postrežba. Pred in po sezoni znanen popust!

PARK HOTEL - Nova Gorica

Moderno urejen hotel z vsem komfortom - Restavracija in kavarna - Ples vsake večer razen ob ponedeljkih - Prvovrstna domača in mednarodna kuhinja - Oddelna domača in štajerska vina

CASINO VILLA ROSALIA OPATIJA

Obišcite

Opdrt vsak dan od 17. ure dalje, ob nedeljah in praznikih od 15. ure.

TOUJI STUDENTJE NA REŠKI POMORSKI SOLI. Te dni je dopotovalo na Reko 35 študentov iz Azije in Afrike (12 iz Pakistana, 10 iz Etiopije, 5 iz Sudana, 3 iz Tanganike, 2 iz Gvineje, 2 iz Konga in eden iz Maroka). Posetilci bodo višjo pomorsko šolo na Reki.

Metropol in malo naprej v značilnem slogu srbskih samostanov zidano cerkev sv. Marka. Sledi palača centralne pošte in na isti strani se nam odpre pogled na krasno renesančno palačo jugoslovanskega parlamenta. Avtobus privozi spet na Trg Marxa in Engelsa, kjer je bila naša izhodiščna točka.

Beograjanci in sploh Srbi so gostoljubni ljudje. Povsod, v vsaki družbi sem bil vladno sprejet in čim sem jim povedal, da sem Slovenec iz Italije sem bil deležen še večje pozornosti in ustrezljivosti. Kljub razlikam v jeziku smo se razumeli, lahko rečem, odlično. Govoril sem v svoji materinščini počasi, pravilno in razložno. Srbi pa spet v svojem, ki sem jih pravtako dobro razumel. Le napisil v cirilici so mi delali nekaj težav.

Razvoj Beograda ima na moč ugodne despektive. Razmah gradbene dejavnosti je v tem mestu izredno velik, kajti dotok prebivalcev iz vseh krajev države nenehno raste. Danes šteje Beograd 950.000 prebivalcev in bo najbrže že v tem letu dosegel milijon. Ob koncu prve svetovne vojne jih je bilo le 80.000.

Velikopotezni so načrti za bodoče gradnje na veliki planjavi med Zemumom in Savo. Tam se ustvarja bodoči center Novega Beograda. Zgradili so že nekaj rejnovov stanovanjskih blokov, študentsko naselje, palačo Zveznega Izvršnega sveta ter nekaj drugih javnih zgradb.

Tako dobiva Beograd značaj moderne metropole in se na ta način postavlja na raven drugih svetovnih vele mest.

BLED vas rabi

Jezero s otokom, blejski grad, izleti v prelepo okolico, prireditve, hčična na Strabo, poletni in zimski športi, lov, ribolov.

Prometne zveze ugodne

Prvič v Beogradu

Metropol in malo naprej v značilnem slogu srbskih samostanov zidano cerkev sv. Marka. Sledi palača centralne pošte in na isti strani se nam odpre pogled na krasno renesančno palačo jugoslovanskega parlamenta. Avtobus privozi spet na Trg Marxa in Engelsa, kjer je bila naša izhodiščna točka.

Beograjanci in sploh Srbi so gostoljubni ljudje. Povsod, v vsaki družbi sem bil vladno sprejet in čim sem jim povedal, da sem Slovenec iz Italije sem bil deležen še večje pozornosti in ustrezljivosti. Kljub razlikam v jeziku smo se razumeli, lahko rečem, odlično. Govoril sem v svoji materinščini počasi, pravilno in razložno. Srbi pa spet v svojem, ki sem jih pravtako dobro razumel. Le napisil v cirilici so mi delali nekaj težav.

Razvoj Beograda ima na moč ugodne despektive. Razmah gradbene dejavnosti je v tem mestu izredno velik, kajti dotok prebivalcev iz vseh krajev države nenehno raste. Danes šteje Beograd 950.000 prebivalcev in bo najbrže že v tem letu dosegel milijon. Ob koncu prve svetovne vojne jih je bilo le 80.000.

Velikopotezni so načrti za bodoče gradnje na veliki planjavi med Zemumom in Savo. Tam se ustvarja bodoči center Novega Beograda. Zgradili so že nekaj rejnovov stanovanjskih blokov, študentsko naselje, palačo Zveznega Izvršnega sveta ter nekaj drugih javnih zgradb.

Tako dobiva Beograd značaj moderne metropole in se na ta način postavlja na raven drugih svetovnih vele mest.

STANKO KOZMINA

